

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 061-01-6/2020/12
Ljubljana, 1. 7. 2020

Z a p i s n i k

16. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije, ki je bila v ponedeljek, 22. 6. 2020, v dvorani Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana

Predsednik Državnega sveta je v skladu z drugim odstavkom 34. člena Poslovnika Državnega sveta ugotovil, da je Državni svet sklepčen (prisotnih 28 državnih svetnikov) in začel 16. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in četrtega odstavka 32. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 17.04 in zaključila ob 18.06.

Odsotni:

- Tone Hrovat,
- Bojan Kontič,
- mag. Marija Lah,
- mag. Peter Požun,
- Boris Popovič in
- Franci Rokavec.

Na sejo sta bila vabljeni:

- Mojca Žnidarič, poslanka v Državnem zboru (k 1. točki dnevnega reda),
- Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo (k 1. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- Mojca Žnidarič, poslanka v Državnem zboru (k 1. točki dnevnega reda),
- Mateja Udovč, poslanka v Državnem zboru (k 1. točki dnevnega reda) in
- Aleš Mihelič, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo (k 1. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu izredne seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča in predsednika Vlade Republike Slovenije Janeza Janšo.

S sklicem 16. izredne seje Državnega sveta 22. 6. 2020 so državne svetnice in svetniki po elektronski pošti prejeli naslednji

DNEVNI RED:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-E), EPA 1034-VIII.

V skladu z drugim odstavkom 75.a člena Poslovnika Državnega sveta, ki določa, da se predlog odločilnega veta uvrsti na dnevni red brez razprave in glasovanja, je predsednik Državnega sveta ugotovil, da je dnevni red 16. izredne seje Državnega sveta naslednji:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-E), EPA 1034-VIII.

* * *

1. točka dnevnega reda:

- **Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-E), EPA 1034-VIII**

Državni zbor je zakon sprejel na 18. redni seji 18. 6. 2020. Državne svetnice in svetniki so ga prejeli po elektronski pošti 19. 6. 2020, priložen je bil tudi sklic izredne seje.

S sklicem izredne seje 22. 6. 2020 so državne svetnice in svetniki po elektronski pošti prejeli tudi predlog odločilnega veta Interesne skupine delojemalcev.

Predlog odločilnega veta je obravnavala pristojna Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 22. 6. 2020.

Predlog zahteve Državnega sveta, ki je bil pripravljen na podlagi predloga Interesne skupine delojemalcev, so državne svetnice in svetniki prejeli 22. 6. 2020 po elektronski pošti.

Predlog odločilnega veta je predstavil predstavnik predlagateljice, državni svetnik Branimir Štrukelj.

Poslanka v Državnem zboru Mojca Žnidarič je predstavila vsebino zakona.

Stališče Ministrstva za infrastrukturo do vsebine zakona je predstavil državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo Aleš Mihelič.

Poročilo Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je podal državni svetnik Dušan Strnad.

Stališče Interesne skupine lokalnih interesov je predstavil državni svetnik Milan Ozimič.

Stališče Interesne skupine delojemalcev je predstavil državni svetnik Branimir Štrukelj.

V razpravi sta sodelovala državna svetnika Samer Khalil in dr. Matjaž Gams.

Dodatno obrazložitev je v imenu predlagateljev zakona podala Mateja Udovč, poslanka v Državnem zboru.

Dodatno obrazložitev predloga odločilnega veta je podal državni svetnik Branimir Štrukelj.

Predsednik Državnega sveta je dal na glasovanje naslednji predlog zahteve Državnega sveta:

»Državni svet Republike Slovenije je na 16. izredni seji 22. 6. 2020, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-E), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 18. redni seji 18. 6. 2020, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel

Z A H T E V O,

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-E), EPA 1034-VIII.

Obrazložitev:

Državni zbor je na 18. redni seji 18. 6. 2020 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (v nadaljevanju: ZPrCP-E), EPA 1034-VIII, s katerim se spreminja predvsem definicija izraza »skupina otrok« v 38. točki prvega odstavka 3. člena Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 68/16, 54/17, 69/17 – popr., 3/18 – odl. US in 43/19 – ZVoz-1B; v nadaljevanju: ZPrCP), z njegovo uveljavitvijo pa preneha veljati tudi tretji odstavek 2.a člena Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (Uradni list RS, št. 45/16 – uradno prečiščeno besedilo in 62/16 – popr.; v nadaljevanju: ZDCOPMD), spreminja se tudi četrta točka četrtega odstavka 49. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 75/17; v nadaljevanju: ZMV-1).

Predlog zakona, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Mojco Žnidaršič, je bil po besedah predlagateljev v zakonodajni postopek vložen z namenom, da se gasilskim, športnim in kulturnim društvom ter drugim neprofitnim organizacijam olajša prevoze svojih najmlajših članov. Za slednje veljajo administrativne omejitve, ki po besedah predlagateljev povzročajo zgolj nepotrebno visoke stroške, veljajo pa za prevoze skupin otrok v šolo oziroma v linijskem potniškem prometu, medtem ko naj bi na območju Evropske unije veljale le za opravljanje prevozov potnikov in blaga v notranjem in mednarodnem cestnem prometu. Predlagatelje je zmotila predvsem obvezna uporaba tahografov pri prevozi skupin otrok, ki jih opravljajo društva in druge nevladne organizacije. Predlog zakona je tako vseboval člene, ki bi spremenili definicijo izraza »skupina otrok« in dodali nov 90.a člen, ki bi določal manj stroge pogoje za prevoz skupine največ osmih otrok, ki jih opravljajo društva, zveze društev in ustanove.

Številni deležniki so že glede osnovnega predloga zakona izrazili pomisleke, nekdanja evropska komisarka za promet Violeta Bulc je poudarila pomen tahografov, saj so po njenih besedah edini način, da se preveri število opravljenih delovnih ur, obvezne počitke in nujne prekinitve dela profesionalnih voznikov, z njihovo ukinitvijo pa se zmanjšuje varnost otrok in vseh ostalih udeleženi v prometu. Odprto pismo so poslancem Državnega zbora poslali tudi iz Zavoda Varna pot, v katerem so jih pozvali, naj ne znižujejo standardov varnosti v cestnem prometu. Ob tem so tudi poudarili pomen trdega in dolgoročnega dela vladnih in nevladnih organizacij, s pomočjo katerih so uspeli Slovenijo popeljati iz države z eno od najnižjih stopenj varnosti na cestah na čelo držav Evropske unije, saj je Slovenija danes glede na število umrlih in poškodovanih ena izmed držav z najvišjo stopnjo varnosti na cestah. Poudarili so tudi, da so tragedije na slovenskih cestah, tudi pri prevozi mladih športnikov, na poti v šolo ali iz šole in izletov, ki so jih organizirala športna in druga društva, v preteklosti spodbudile ključne spremembe, ki so prispevale k izboljšanju varnosti na slovenskih cestah.

Pomisleki so bili torej izraženi že k osnovnemu predlogu zakona, Vlada Republike Slovenije pa je nato v svojem mnenju k predlogu zakona izpostavila, da je predlagane rešitve (to je izključitev obvezne uporabe tahografa pri prevozu določene skupine otrok) ob ohranitvi enakih varnostnih pogojev za vse prevoze skupine otrok, kot so določeni v ZPrCP in ZMV-1, možno urediti zgolj s posegom v določbo tretjega odstavka 2.a člena ZDCOPMD. Med zakonodajnim postopkom je bil nato predlog zakona z amandmaji spremenjen tako, da je bil med prehodne in končne določbe dodan člen, ki določa, da preneha veljati tretji odstavek 2.a člena ZDCOPMD, skladno s katerim so se Uredba 165/2014/EU, Uredba 561/2006/ES, AETR in ZDCOPMD uporabljale tudi za prevoze skupine otrok, kot so opredeljeni v zakonu, ki ureja varnost cestnega prometa. V zakonodajnem postopku je bil spremenjen tudi 1. člen predloga zakona, in sicer tako, da ZPrCP-E iz izraza »skupina otrok«, za katerega veljajo strožji pogoji za opravljanje prevozov in ki predvideva tudi uporabo tahografa, izrecno izključuje tudi skupino petih ali več otrok, ki se prevaža v javnem linijskem prevozu potnikov.

Končno besedilo ZPrCP-E kot »skupino otrok« opredeljuje skupino najmanj petih predšolskih otrok ali otrok, ki obiskujejo osnovno šolo in ki predstavljajo večino potnikov v motornem vozilu, medtem ko se skupina petih ali več otrok družine in sorodnikov v ravni črti in v stranski črti do vštetega tretjega kolena in skupina petih ali več otrok, ki se prevaža v javnem linijskem prevozu potnikov ne šteje za skupino otrok. Taka definicija, skupaj s prehodnimi in končnimi določbami ZPrCP-E, ki spreminjajo ZDCOPMD in ZMV-1, pomeni nedopustno nižanje varnostnih standardov pri prevozi otrok v cestnem prometu. Predlagatelji zakona se pri pripravi zakona in v okviru zakonodajnega postopka niso posvetovali z vsemi deležniki, kot so npr. reprezentativni sindikati delavcev, ki so pogosto prav tako potniki v vozilih, s katerimi se izvaja organiziran prevoz skupin otrok. Predlog zakona tako ne znižuje zgolj varnosti otrok v cestnem prometu, temveč tudi njihovih spremljevalcev in ostalih udeležencev v cestnem prometu. Prav tako so v zakonodajnem postopku tudi nekateri poslanci ob obravnavanju amandmajev izrazili pomisleke glede nižanja varnostnih standardov pri prevozu otrok v cestnem prometu, poslanska skupina Levica pa je vložila tudi amandma, ki bi ustrezno črtal člen, ki je v predlog zakona dodal spremembo ZDCOPMD in ZMV-1. Ta amandma ni bil sprejet.

Izpostaviti je treba, da tahograf ni administrativna ovira, temveč gre za nadzorno napravo, s katero zagotavljamo varno vožnjo. Sprejeti amandmaji k predlogu zakona in posledično končno besedilo sprejetega zakona prispevajo k deregulaciji poklica voznika in sproščanju ukrepov, katerih namen je zagotavljanje varnosti v cestnem prometu. Dilema neenakega položaja poklicnih voznikov, ki bi morali uporabljati tahograf, in nepoklicnih voznikov, ki jim tahografa po prvotnem predlogu zakona ne bi bilo treba uporabljati, je bila v zakonodajnem postopku rešena na način, da je bila odpravljena obvezna uporaba tahografa pri prevozih otrok, ki ne sodijo v okvir definicije skupine otrok iz 38. točke prvega odstavka 3. člena ZPrCP. Sprejeto besedilo zakona torej ne povečuje prometne varnosti, temveč jo znižuje.

Na koncu je treba izpostaviti predvsem dejstvo, da so bila strožja pravila na področju pravil v cestnem prometu in obvezna uporaba tahografa v slovenski pravni red sprejeta prav zaradi tragične prometne nesreče na gorenjski hitri cesti pri Naklem januarja 1998, ko je voznik kombija z mladimi smučarskimi skakalci za trenutek zadremal in zapeljal na nasprotni vozni pas, med petimi smrtnimi žrtvami pa sta bila tudi dva dečka. Od takrat je sicer res minilo že 22 let, izboljšala se je tudi avtomobilska tehnika in varnost na slovenskih cestah, vendar to ne sme biti opravičilo za rahljanje pravil v cestnem prometu. Po številnih tragedijah je Sloveniji v zadnjih dveh desetletjih uspelo neverjetno napredovati in danes na področju varnosti v cestnem prometu sodi v vrh držav Evropske unije. Vsaka smrtna žrtev na cesti je preveč, zato bi morali stremeti k višanju varnostnih standardov v cestnem prometu, ne pa nižanju, saj bomo le na ta način še naprej zagotavljali visoko raven varnosti v cestnem prometu.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Branimir Štrukelj.«

Predlagana zahteva Državnega sveta NI BILA SPREJETA (12 državnih svetnic in svetnikov je glasovalo ZA, 19 jih je bilo PROTI).

S tem je bila 1. točka dnevnega reda zaključena.

* * *

Predsednik Državnega sveta je zaključil 16. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se državnim svetnicam in državnim svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje na seji.

Dr. Dušan Štrus
sekretar

Alojz Kovšca
predsednik

Zapisala: Tjaša Krenn